

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIH PRZED KRZYWDZIENIEM
W PARAFII EWANGELICKO-AUGSBURSKIEJ W LUBANIU
Z DNIA 11.06.2024 ROKU**

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez personel Parafii jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Każdy członek personelu traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez kogokolwiek wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Personel, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP oraz swoich kompetencji.

Objaśnienie terminów występujących w dokumencie

1. **Dziecko** – każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
2. **Opiekun dziecka** – osoba uprawniona do reprezentowania jego interesów, w szczególności jego rodzic, opiekun prawny, rodzic zastępczy.
3. **Duchowny** – Proboszcz oraz każda inna osoba duchowna skierowana do pracy w Parafii przez władze zwierzchnie Kościoła.
4. **Katecheta** – osoba świecka posiadająca zezwolenie Biskupa Kościoła do nauczania kościelnego w szkołach i punktach katechetycznych dzieci i młodzieży Kościoła Ewangelicko – Augsburskiego w RP prowadząca zajęcia w punktach katechetycznych Parafii.
5. **Pomocnik** – inna, pełnoletnia osoba świecka przygotowana przez duchownego lub katechetę oraz zatwierdzona przez Proboszcza do pracy z dziećmi na terenie Parafii.
6. **Personel** – duchowni, katecheci i pomocnicy oraz inne osoby, które z racji pełnionej funkcji lub zadań mają (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi.
7. **Zespół interwencyjny (ZI)** – grupa osób powołana do wyjaśnienia danego przypadku krzywdzenia dziecka. Tworzą ją Proboszcz i co najmniej jeden duchowny lub katecheta. Proboszcz może powołać do niej dodatkowe osoby, które są potrzebne do skutecznej realizacji procedur.
8. **Dane osobowe dziecka** – wszelkie informacje umożliwiające jego identyfikację.
9. **Krzywdzenie dziecka** – popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbanie.

Standard I. POLITYKA

Uwzględniając powyższe założenia Parafia Ewangelicko-Augsburska w Lubaniu ustanowiła i wprowadziła w życie Politykę ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

Polityka ta jest oparta na 4 standardach, których realizacja ma stworzyć bezpieczne i przyjazne środowisko dla dzieci uczestniczących w zajęciach organizowanych przez Parafię.

Rada Parafialna zatwierdziła Politykę, a za jej wdrożenie i nadzorowanie odpowiada Proboszcz.

Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są opublikowane na stronie internetowej Parafii i promowane wśród osób zajmujących się dziećmi, rodziców i dzieci.

Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obejmuje cztery obszary:

1. Politykę Ochrony Małoletnich, która określa:

- a) zasady bezpiecznej rekrutacji osób mających kontakt z dziećmi na terenie Parafii,
- b) zasady reagowania w Parafii na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia,
- c) zasady bezpiecznych relacji opiekun – dziecko, dziecko – dziecko,

d) zasady ochrony wizerunku danych osobowych dzieci – załącznik nr 1

e) zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych przez dzieci- załącznik nr 2

2. Personel – obszar, który określa:

a) zasady rekrutacji personelu w Parafii,

b) zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi, wskazujące, jakie zachowania są niedozwolone, a jakie pożądane,

c) zasady zapewniania członkom personelu wiedzy na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem oraz udzielania jej pomocy w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:

– rozpoznawania symptomów krzywdzenia,

– procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia,

– odpowiedzialności prawnej personelu zobowiązanego do podejmowania interwencji.

3. Procedury – obszar określający działania, jakie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony personelu Parafii, członków rodziny,

rówieśników i osób obcych:

a) zasady dysponowania przez Parafię danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia małoletnich (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia),

b) zasady eksponowania dzieciom informacji dotyczących możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numerów bezpłatnych telefonów zaufania przeznaczonych dla dzieci.

4. Monitoring – obszar, który określa:

a) zasady weryfikacji przyjętych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dzieci,

b) zasady organizowania przez Parafię konsultacji z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami.

Standard II. PERSONEL

Realizacja tego standardu oznacza, że poprzez prowadzenie w Parafii zasad bezpiecznej rekrutacji, oraz bezpiecznych relacji personelu z dziećmi podejmuje się działania nastawione na minimalizowanie ryzyka krzywdzenia.

Na realizację standardu składają się następujące działania:

1. Proboszcz przed dopuszczeniem do kontaktu z dziećmi ocenia wykształcenie, przygotowanie i predyspozycje kandydatów do wykonywania powierzonego zadania, w szczególności mając na uwadze bezpieczeństwo dzieci.

2. W ramach rekrutacji Parafia uzyskuje o każdym członku personelu dane z Rejestru Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym oraz informacje z Krajowego Rejestru Karnego i rejestrów karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych oświadczenia o niekaralności.

3. W Parafii określone zostały zasady bezpiecznych relacji całego personelu z dziećmi, wskazujące, jakie zachowania są niedozwolone, a jakie pożądane – załącznik nr 3

4. Parafia w ramach swoich możliwości zapewnia personelowi podstawową edukację na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy uczniom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:

- rozpoznawania symptomów krzywdzenia,

- procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia,

- odpowiedzialności prawnej osób zobowiązanych do podejmowania interwencji,
- procedury „Niebieskiej Karty”.

Edukacja ta jest obowiązkowa w stosunku do pomocników i powinna być przeprowadzona przez przygotowującego duchownego lub katechetę.

Standard III. PROCEDURY

W Parafii funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci. Procedury opisują, jak i komu zgłaszać podejrzenie krzywdzenia oraz w jaki sposób podejmowana jest decyzja o interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Na realizację standardu składają się następujące działania:

1. Parafia wypracowała procedury, które określają, jakie działania należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony personelu, członków rodziny, rówieśników i osób obcych – załącznik nr 4
2. W Parafii ustalono zasady dokumentowania i przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego – załącznik nr 5
3. Parafia dysponuje danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia małoletnich (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia) oraz zapewnia do nich dostęp personelowi.
4. Na parafii wyeksponowane są informacje na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci.
5. Personel i inne osoby, które w związku z wykonywaną funkcją, powierzonymi zadaniami, posiadają wiedzę o zagrożeniu skrzywdzeniem, bądź skrzywdzeniu małoletniego, są zobowiązani do zachowania tajemnicy w tej kwestii, w odniesieniu do osób nieuprawnionych, szczególnie w przypadku, gdy ujawnienie może mogłoby narazić na szkodę interes dziecka.

Standard IV. MONITORING

W Parafii monitoruje się i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony małoletnich. Działania takie mają zapewnić to, że Polityka ochrony jest żywym dokumentem podlegającym bieżącej weryfikacji i aktualizowanemu, jeśli wymaga tego dobro dziecka.

Na realizację standardu składają się następujące działania:

1. Przyjęta Polityka ochrony małoletnich w okresie jej wprowadzania i doskonalenia będzie weryfikowana raz w roku, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dzieci. Po ustabilizowaniu procedur monitoring będzie odbywał się co 2 lata.
2. Bieżącego monitorowania Polityki ochrony będą dokonywać duchowni i katecheci.

Załącznik nr 1

Zasady ochrony wizerunku danych osobowych dzieci w Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Jaworzu

Parafia, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę jego wizerunku.

1. W Parafii wymagana jest pisemna zgoda rodziców dzieci na wykonywanie/publikowanie zdjęć, nagrań przez personel.
2. Przed utrwaleniem wizerunku dziecka należy poinformować jego oraz rodziców/opiekunów gdzie będzie umieszczony ten zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie parafii w celach promocyjnych, w gazecie lokalnej).
3. Sytuacja, w której wykonywane jest zdjęcie/nagrania nie może być dla dziecka poniżająca, ośmieszająca ani ukazująca go w negatywnym kontekście.

4. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku nie jest wymagana.

5. W przypadku podejrzenia niewłaściwego rozpowszechniania wizerunku, danych osobowych, w tym danych wrażliwych, Proboszcz rejestruje i zgłasza zdarzenie Inspektorowi Ochrony Danych.

Załącznik nr 2

Procedura bezpiecznego korzystania z Internetu, urządzeń elektronicznych i reagowania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia cyberprzemocy

1. Parafia nie udostępnia dzieciom dostępu do Internetu.

2. Parafia nie odpowiada za korzystania z prywatnych urządzeń elektronicznych, w tym telefonów komórkowych.

3. W przypadku stwierdzenia lub pozyskania informacji o występującej cyberprzemocy wśród dzieci, personel niezwłocznie reaguje:

– zgłaszając problem Proboszczowi; po ocenie sytuacji przez Proboszcza powiadomieni zostają rodzice, a jeżeli zachodzi potrzeba również organy zewnętrzne (policja, sąd rodzinny);

Załącznik nr 3

Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi

Zasady bezpiecznych relacji z dziećmi w Parafii obowiązują wszystkie osoby, które zostały dopuszczone do kontaktu z dziećmi. Znajomość i zaakceptowanie zasad wyżej wymienieni potwierdzają podpisaniem oświadczenia.

I. Relacje personelu Parafii z dziećmi

Każdy członek personelu jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe. Każdy członek personelu zobowiązany jest działać w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania.

II. Komunikacja personelu Parafii z dziećmi

1. W komunikacji z dziećmi personel zobowiązany jest:

- a) zachować cierpliwość i szacunek,
- b) informować nieletniego o podejmowanych decyzjach dotyczących jego osoby,
- c) szanować prawo dzieci do prywatności.

2. Członkowi personelu zabrania się:

- a) zawstydzania, upokarzania, lekceważenia i obrażania dziecka,
- b) ujawniania informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, obejmuje to informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej,
- c) zachowywania się w obecności dziecka w sposób niestosowny – obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

III. Działania realizowane z dziećmi

1. Personel zobowiązany jest:

- a) doceniać i szanować wkład dzieci w podejmowane działania i traktować ich równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, poziom sprawności intelektualnej/fizycznej, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd,
- b) unikać faworyzowania poszczególnych osób.

2. Personelowi zabrania się:

- a) składania dziecku propozycji o nieodpowiednim charakterze – obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie nieletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę,
- b) proponowania dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych nielegalnych substancji.

IV. Kontakt fizyczny z dziećmi

Niedopuszczalne jest jakiegokolwiek przemocowe działanie wobec dzieci. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu, gdyż jest on odpowiedzią na potrzeby dziecka występujące w danym momencie i uwzględnia on jego etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny.

W szczególnych przypadkach uzasadnione jest użycie siły przez personel w celu przerwania zachowań dziecka, które zagrażają życiu i zdrowiu jego samego lub innych osób.

1. Członkowi personelu zabrania się:

- a) bicia, szturchania, popychania oraz naruszania integralności fizycznej dziecka w jakikolwiek inny sposób,
- b) dotykania dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny,
- c) angażowania się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki czy brutalne zabawy fizyczne.

2. Członek personelu zobowiązany jest:

a) zachować szczególną ostrożność wobec dziecka, które doświadczyło nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania – takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że będzie ono dążyło do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach opiekun powinien reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.

3. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka personel zobowiązany jest ograniczyć kontakt fizyczny z dzieckiem do działań niezbędnych. Dotyczy to zwłaszcza pomagania dziecku w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety. Ma to zastosowanie również w sytuacji udzielania mu pierwszej pomocy.

V. Kontakty personelu z dziećmi poza aktywnościami organizowanymi przez Parafię

1. Członkowi personelu zabrania się zapraszania dzieci do swojego miejsca zamieszkania.

2. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dzieckiem poza oficjalnymi porami zajęć, personel zobowiązany jest poinformować o tym Proboszcza, a rodzice/opiekunowie dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.

3. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i ich rodzice/opiekunowie są osobami bliskimi wobec personelu) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

VI. Bezpieczeństwo online

1. Członek personelu musi być świadomy cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania swojej prywatnej aktywności w sieci, np. przez aplikacje, a także własnych działań w Internecie. Dotyczy to lajkowania określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których może on spotkać dzieci, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzysta. Jeśli profil członka personelu jest publicznie dostępny, to również dzieci i ich rodzice/opiekunowie mają wgląd w jego cyfrową aktywność.

Załącznik nr 4

Procedury, które należy podjąć w sytuacji krzywdzenia ucznia lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony personelu, członków rodziny, rówieśników i osób obcych

Cały personel Parafii jest zobowiązany do poszerzenia wiedzy z zakresu rozpoznawania symptomów krzywdzenia małoletnich, w zakresie właściwym dla sprawowanej przez siebie funkcji lub zajmowanego stanowiska. W oparciu o tę wiedzę, doświadczenie i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i objawy krzywdzenia małoletnich.

Procedura reagowania w sytuacji, gdy dziecko jest krzywdzone na terenie parafii przez członka personelu lub inną osobę dorosłą

1. Każde dziecko, które doświadczy krzywdzenia przez personel ma prawo do poinformowania o tym fakcie Proboszcza, innego duchownego lub katechetę, który sporządza opis sytuacji, w oparciu o przeprowadzony wywiad z dzieckiem oraz z innymi osobami, które mają znaczące informacje w tej sprawie.
2. Każdy członek personelu, który zauważy lub podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone na terenie Parafii przez członka personelu lub inną osobę dorosłą jest zobowiązany zareagować, zabezpieczyć dobrostan dziecka, w sytuacji koniecznej udzielić pierwszej pomocy. O sytuacji informuje Proboszcza, innego duchownego lub katechetę, który przeprowadza rozmowę z dzieckiem i sporządza z niej stosowną notatkę służbową.
3. Zespół interwencyjny opracowuje plan pomocy małoletniemu, z którym zapoznaje dziecko, jego rodziców i odpowiednich członków personelu.
4. Zespół interwencyjny, ewentualnie przy wsparciu innych osób, wdraża działania pomocowe i monitoruje je.
5. Proboszcz przeprowadza rozmowę z pracownikiem podejrzanym o krzywdzenie. Wyjaśnia sytuację i spisuje z pracownikiem kontrakt eliminujący nieodpowiednie zachowania.
6. Gdy zaplanowane działania nie przyniosą rezultatu Proboszcz podejmuje działania zmierzające do zakończenia współpracy lub odsunięcia członka personelu od kontaktów z dziećmi.
7. Proboszcz, jeśli podejrzewa popełnienie przestępstwa oprócz wyżej wymienionych działań wszczyna procedury zewnętrzne: zawiadamia policję lub prokuraturę.
8. Jeśli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest Proboszcz, zespół interwencyjny o sytuacji informuje Biskupa Diecezjalnego.
9. Podejmowane działania w ramach interwencji muszą zapewniać uczniowi poczucie bezpieczeństwa i poszanowania jego godności.

Procedura reagowania w sytuacji, gdy dziecko jest krzywdzone przez rodzica lub inną osobę dorosłą

1. Małoletni, który doświadczy krzywdzenia przez rodzica lub inną osobę dorosłą ma prawo do poinformowania o tym Proboszcza, innego duchownego lub katechetę, który sporządza opis sytuacji, w oparciu o przeprowadzony wywiad z nim oraz z innymi osobami, które mają znaczące informacje w tej sprawie.
2. Zespół interwencyjny opracowuje plan pomocy uczniowi, z którym zapoznaje Proboszcza.
3. Proboszcz lub wyznaczona przez niego osoba wdraża działania pomocowe i monitorują je.
4. Jeżeli jest takie uzasadnienie Proboszcz lub wyznaczona przez niego osoba uruchamia procedurę założenia Niebieskiej Karty.
5. W przypadkach skomplikowanych, w tym dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu, zgłoszonym przez małoletniego, Proboszcz składa zawiadomienia na policję lub do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
6. Podejmowane działania w ramach interwencji muszą zapewniać uczniowi poczucie bezpieczeństwa i poszanowania jego godności.

Procedura reagowania i działania w przypadku niewłaściwych relacji między małoletnimi

1. Uczeń, który czuje się pokrzywdzony przez innych małoletnich ma prawo zgłosić ten fakt dowolnemu członkowi personelu.
2. Wszelkie przejawy krzywdzenia zachodzące pomiędzy dziećmi, zauważone przez członka personelu, powinny być przez niego niezwłocznie przerwane. Następnie członek personelu zgłasza takie zdarzenie Proboszczowi.
3. Proboszcz lub wyznaczona przez niego osoba powiadamia rodziców ucznia krzywdzonego o zaistniałej sytuacji.
4. Zespół interwencyjny przeprowadza rozmowy z uczniem i podejmuje niezwłocznie działania mające na celu wsparcie psychologiczno – pedagogiczne. Jeżeli jest to potrzebne nawiązuje współpracę z instytucjami udzielającymi wsparcia dzieciom.
5. Proboszcz lub wyznaczona przez niego osoba organizuje spotkanie z rodzicami krzywdzonego ucznia i przedstawia ustalone przez ZI formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej, którą ma on zostać objęty.
6. Na odrębnym spotkaniu z rodzicami ucznia krzywdzącego Proboszcz lub wyznaczona przez niego osoba powiadamia o konsekwencjach oraz ustalonych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, którymi zostanie on objęty.
7. Jeżeli proboszcz we współpracy z ZI, w związku z zaistniałą sytuacją krzywdzenia, stwierdzi taką potrzebę/konieczność to powiadamia organy zewnętrzne (instytucje pomocy społecznej, policję, sąd rodzinny) o zaistniałej sytuacji, np. w przypadku braku współpracy rodziców ucznia krzywdzącego.

Załącznik nr 5

Zasady dokumentowania i przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. W Parafii z każdego zdarzenia, w które posiadało symptomy krzywdzenia ucznia zostaje sporządzony przez personel protokół, zgodnie z poniższym wzorem:

protokół interwencji

2. Informacje z protokołów będą w wersji skróconej ewidencjonowane w rejestrze zbiorczym zgodnym z poniższym wzorem.

rejestr zdarzeń

3. Wszystkie dokumenty dotyczące zgłoszonych zdarzeń związanych z krzywdzeniem uczniów są przechowywane przez proboszcza w miejscu o ograniczonym dostępie i nie mogą być ujawniane osobom niepowołanym.
4. Wszyscy członkowie personelu Parafii i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych przyjęli informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Podstawy prawne utworzonych procedur:

- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) – art. 22b, art. 22c.
- Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606) – art. 7 pkt 6.

Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Lubaniu.

Zatwierdzone Uchwałą Rady Parafialnej nr 9/RP/2024 z dnia 11 czerwca 2024